

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 6423
Tarih : 09.01.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Maden kazaları, kader ya da fitrat değil birer iş cinayeti ve işçi katliamlarıdır. Hükümet tarafından yeterli denetim mekanizmalarının devreye koyulmadığı, yaşamın değil daha fazla kar elde etmenin önemsendiği, gerekli tedbirlerin alınmadığı madenlerde yaşanan işçi ölümlerinin nedenlerinin araştırılması ve engellenmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

Gaziantep Milletvekili

GEREKÇE

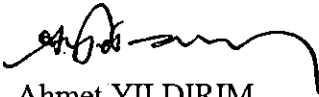
Türkiye kapitalizminin Neo-liberal politikalar ekseninde dünya kapitalizmine entegre olabilmesi için 24 Ocak 1980'de aldığı kararlar, işçi sınıfı muhalefeti karşısında hayata geçememiştir. İhracata yönelik sanayileşme adı verilen politikaları uygulayarak uluslararası yeni işbölümünde yerini almak isteyen Türkiye kapitalizmi, bu hedefine 12 Eylül askeri darbesi eliyle ulaşmıştır.

Güvencesiz çalıştırma biçimleri olan taşeronlaştırma, göçmen ve kaçak işçilik vb. Neo-liberal politikalarla beraber hayata geçirilmiş, sendikal harekete ağır baskılar uygulanmıştır. Madenler de bu süreçte özelleştirilmiş, işçiler örgütsüzleştirilmiş ve iş cinayetleri rejimi madenlerde de yaşanmaya başlanmıştır. 1980 sonrasında defalarca madenlerde iş cinayetleri yaşanmış ve bu cinayetlerin sonrasında yüzlerce işçi hayatını kaybetmiştir.

Soma, Ermenek, Şirvan, Şırnak, Amasra, Küre, Dursunbey, Mustafakemalpaşa ve Közlü katliamları yakın geçmişimizde yaşadığımız toplu iş cinayetleridir. Bu tablodan da anlaşılacağı gibi 12 Eylül'le başlayan Neo-liberal politikalar, devamı olan AKP iktidari döneminde daha da derinleşmiştir. AKP'nin iktidar olduğu yıllarda madenci katliamları artarak devam etmiştir. AKP Hükümetleri döneminde en az 1571 madenci iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir.

Madenlerde yaşanan olaylardan sonra köklü değişikliklere gidilmesi, madencilik ve iş güvenliği yasalarının bütünüyle değiştirilmesi gerekirdi. Sorunun nerede olduğunun tespiti için bilimsel araştırmalar yapılması hukuki olarak hesap vermesi gerekenlerin yanı sıra asıl olarak bu faciaların nedenlerinin tespit edilmesi ve bir daha olmaması için neler yapılması gerektiğinin araştırılması gerekiyor. Mevcut üretim; güvencesiz, sendikasız, kontrolsüz, kaçak ve taşeron sistemine dayalı olarak sürdükçe, iş cinayetleri işçi sınıfı ve emekçilerin “fıtratı” olmaya devam edecektir. Ne yazık ki Türkiye’de yaşanan iş cinayetlerinin sorumluları için tam bir “cezasızlık durumu” hakimdir. Soma’dan sonra uygulamaya konulan yasa ve yönetmelik değişikliklerinin pek çoğu, işçi ölümlerini engellemekten çok, patronların sorunlarını çözmeye yönelik oldu. Pek çok olumlu düzenleme de patronların itirazı sonucu değiştirildi. Son dönemlerde yaşanan bazı maden kazalarında ise bakanlık yetkilileri rahatlıkla çıkıp söz konusu madenlerin kaçak işletildiklerini söyleyebilmektedirler. Ancak bakanlık yıllardır ardı ardına yaşanan iş cinayetlerine rağmen işçi sağlığı ve güvenliğine ilişkin hiçbir önlemin alınmadığı, işçilerin en ilkel koşullarda kölece çalıştırıldığı bu kaçak maden ocaklarının nasıl olup da herkesin gözü önünde faaliyetlerine devam edebildiğine ilişkin tek kelime etmemektedir. Hükümet ve yetkililer, gerekli önlemleri almadıkları ve herhangi bir ceza mekanizmasını etkin olarak devreye koymadıkları, umursamaz davrandıkları için bu cinayetlerin siyasi ortağı ve adeta azmettiricisidirler.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin tam olarak alınması, sıkı denetimin öneminin artık anlaşılması, madencilik sektöründe devam eden özelleştirme ve taşeronlaştırmanın durdurulup yeniden masaya yatırılmasının zamanı gelmiş ve geçmektedir. Aşırı kar hırsıyla; güvencesiz, esnek ve kuralsız çalışmayı yaygınlaştıran, kaçak faaliyetleri engellemek için caydırıcı ceza ve denetimden yoksun düzenleme ve uygulamalar iş cinayetlerinin temel sebebidir. Hali hazırdaki maden kazalarında yaşanan yanlış politikalardan vazgeçilmediği sürece yaşanan işçi kıyımları son bulmayacaktır. Bu vesileyle madenlerde insanca çalışma koşullarının sağlanması ve iş cinayetlerini engellemek için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

Hüda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

Ertuğrul KÜRKÜ
HDP İzmir Milletvekili

Ayhan BİGEN
HDP Kars Milletvekili

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

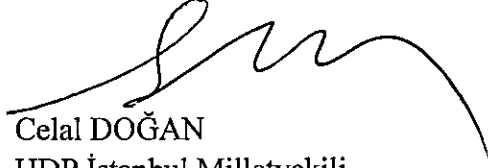
Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

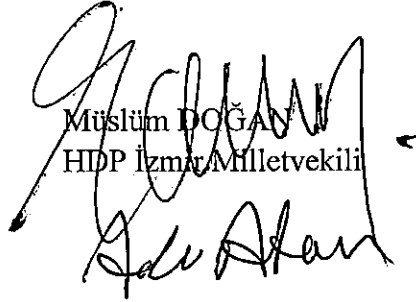
Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili

Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

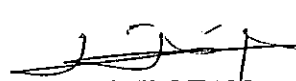
Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Aycan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili